

APROBAT

Parlamentul României
Camera Deputaților

Biroului permanent al
Deputaților

11.12.2017

1884

Domnului judecător

Prof. univ. dr. VALER DORNEANU
Președintele Curții Constituționale a României

Stimate domnule Președinte,

Având în vedere adresa nr. 11882 din 24.11.2017 a Curții Constituționale a României, prin care se solicită un punct de vedere al Biroului permanent al Camerei Deputaților asupra sesizării de neconstituționalitate a Hotărârii Parlamentului nr. 69/2017 privind *constituirea Comisiei speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției*, formulată de Grupul parlamentar al Uniunii Salvați România din Senat, în **dosarul nr. 2814L/2/2017**,

Biroul permanent al Camerei Deputaților c o m u n i c ă prezentul

PUNCT DE VEDERE

Prin adresa nr. 5664 din 23 noiembrie 2017, Grupul Parlamentar al Partidului Uniunea Salvați România din Senatul României a sesizat Curtea Constituțională cu privire la neconstituționalitatea Hotărârii Parlamentului

nr. 95/2017 pentru modificarea Hotărârii Parlamentului României nr. 69/2017 privind constituirea Comisiei speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 915 din 22 noiembrie 2017, susținând neconformitatea cu prevederile art. 1 alin. (5), art. 61 alin. (2) și art. 64 alin. (4) din Constituția României, republicată.

Autorul sesizării reclamă și presupusa neconstituționalitate a Hotărârii Parlamentului României pentru modificarea Hotărârii Parlamentului României nr. 69/2017 privind *constituirea Comisiei speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției* (HP nr. 95 din 20 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 915 din 22 noiembrie 2017).

Solicităm Curții Constituționale respingerea ca inadmisibilă a sesizării de neconstituționalitate, (în raport de criticile formulate) având în vedere următoarele considerente:

I. Cu ocazia analizării mai multor sesizări privind neconstituționalitatea unor acte de aplicare a regulamentelor Parlamentului, Curtea Constituțională a statuat în mod constant, prin deciziile pronunțate, că autonomia regulamentară de care beneficiază cele două camere ale Parlamentului dă dreptul acestora de a dispune asupra acestora în calitate de corpuri autonome care reprezintă instrumente juridice ce permit desfășurarea activității parlamentare.

Astfel, Decizia CCR 44/1993 a reținut că: „asupra modalităților, procedurilor și condițiilor în care aceste modificări ale componenței grupurilor parlamentare vor putea avea loc, nu poate decide decât Camera

Deputaților însăși, potrivit principiului autonomiei regulamentare în virtutea căruia ea își stabilește organizarea și desfășurarea propriei activități, respectându-se, firește, normele constituționale care și-ar găsi aplicații în astfel de situații.”

Decizia CCR 68/1993 a menționat: “În ce privește obiectul sesizării, se constată că aceasta se referă la un act de aplicare a regulamentului Camerei Deputaților și nu la o prevedere a acestui regulament. De aceea, ținând seama că art. 144 lit. b) din Constituție privește exclusiv regulamentele Camerelor, rezultă că nu intră în competența CCR controlul actelor de aplicare a regulamentelor respective.”

O altă Decizie a CCR, respectiv 48/1994 a statuat că: “elementele ce configurează conceptul de comisie parlamentară sunt caracterul pregătitor, prealabil, al lucrărilor lor, aspectul de organ intern al Camerelor destinat ca, prin activitatea lui, să poată oferi acestora toate elementele necesare luării unei decizii. Ele trebuie să dispună de toate condițiile pentru a culege și a oferi acele date necesare plenului unei Camere sau Parlamentului spre a-și fonda, în mod optim, luarea unei decizii.”

În Decizia CCR 22/1995 afirmându-se că art. 144 lit. b) din Constituție împuternicește Curtea Constituțională să se pronunțe asupra constituționalității regulamentelor Parlamentului, se rețin următoarele: “Curtea Constituțională nu este competentă de a se pronunța și asupra modului de aplicare a regulamentelor. O asemenea extindere de competență ar încălca nu numai dispozițiile clare și explicite ale art. 144 lit. b) din Constituție, ci și autonomia regulamentară, organizatorică și funcțională a Parlamentului, în speță a Camerei Deputaților, astfel cum rezultă ea din

întregul capitol I al titlului III din Constituție. De altfel, printr-o decizie a sa (Decizia nr. 44 din 8 iulie 1993 cu privire la constituționalitatea art. 2 din Regulamentul Adunării Deputaților din 27 iunie 1990), Curtea Constituțională a statuat că numai Camera Deputaților poate decide asupra modalităților, procedurilor și condițiilor în care procedează la luarea unor măsuri, potrivit principiului autonomiei regulamentare în virtutea căruia ea își stabilește organizarea și desfășurarea propriei activități, respectându-se, firește, normele constituționale care și-ar găsi aplicații în astfel de situații. Mai mult, printr-o altă decizie (Decizia nr. 68 din 23 noiembrie 1993 privind invalidarea mandatului unui deputat) Curtea Constituțională a arătat că art. 144 lit. b) din Constituție privește exclusiv regulamentele Camerelor și, ca atare, rezultă că "nu intră în competența Curții Constituționale controlul actelor de aplicare a regulamentelor respective".

Prin urmare, conform Constituției și practicii Curții Constituționale, controlul de constituționalitate nu se poate extinde asupra actelor de aplicare a dispozițiilor regulamentare. Aplicarea regulamentului este o atribuție a Camerei Deputaților. Orice imixtiune în această activitate din partea unor autorități publice exterioare Camerei Deputaților ar putea fi calificată ca o încălcare a autonomiei acesteia. **În situația unor plângeri sau contestații ale deputaților sau grupurilor parlamentare privind măsurile concrete de aplicare a regulamentului, constituțională este folosirea căilor și procedurilor exclusiv parlamentare."**

În **Decizia CCR 710/2009** se menționează: „Curtea Constituțională observă, mai întâi, că, autorii obiecției de neconstituționalitate nu contestă constituționalitatea prevederilor regulamentare privind procedura de urgență, cuprinse în art. 115-120 din Regulamentul Camerei Deputaților, ci doar modul de aplicare a regulilor acestei proceduri în cadrul procesului legislativ

de dezbatere a legii. Or, potrivit art. 146 lit. c) din Constituție, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Camerelor Parlamentului, controlul exercitat de Curte fiind un control de conformitate cu dispozițiile Legii fundamentale. **„Dacă, ignorând prevederile art. 146 lit. c) din Constituție și pe cele ale art. 27 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională și-ar extinde competența și asupra actelor de aplicare a regulamentelor, ea nu numai că ar pronunța soluții fără temei constituțional, dar ar încălca astfel și principiul autonomiei regulamentare a Camerei Deputaților, reglementat de art. 64 alin. (1) teza întâi din Legea fundamentală. În virtutea acestui principiu fundamental, aplicarea regulamentului este o atribuție a Camerei Deputaților, așa încât contestațiile deputaților privind actele concrete de aplicare a prevederilor regulamentului sunt de competență exclusivă a Camerei Deputaților, aplicabile, în acest caz, fiind căile și procedurile parlamentare stabilite prin propriul regulament, după cum și desfășurarea procedurii legislative parlamentare depinde hotărâtor de prevederile aceluiași regulament, care, evident, trebuie să concorde cu normele și principiile fundamentale.”**

Ca atare, competența conferită Curții Constituționale de **art. 146 lit. c) din Legea fundamentală nu poate privi decât controlul conformității regulamentelor Parlamentului cu dispozițiile Constituției**, control declanșat la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui grup parlamentar sau a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori; Curtea Constituțională nu este competentă a se pronunța și asupra modului de aplicare a regulamentelor. În sensul celor

arătate a statuat Curtea Constituțională în deciziile sale nr. 44/1993, nr. 68/1993, nr. 22/1995 și nr. 98/2005.

Din considerentele **Deciziei 786/2009** se reliefează principiul potrivit căruia: “Înainte de a aborda criticile privind constituționalitatea extrinsecă, ... nu este de competența Curții Constituționale analizarea eventualelor încălcări ale Regulamentului ședințelor comune. Curtea Constituțională nu își poate extinde controlul și asupra actelor de aplicare a regulamentelor, întrucât ar încălca însuși principiul autonomiei regulamentare al celor două Camere, instituit prin art. 64 alin. (1) teza întâi din Legea fundamentală. Analiza Curții este una în drept, fără a viza aspecte de fapt ale procedurii parlamentare.”

În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 47/2007 în ansamblul ei și, implicit, a celor ale art. I pct. 8 din ordonanța menționată, Curtea reține, în **Decizia 1466/2009** că, „deși legea de aprobare a acestei ordonanțe a fost adoptată după o procedură parlamentară discutabilă, **nu este de competența instanței constituționale să controleze modalitatea în care sunt puse în aplicare Regulamentele celor două Camere ale Parlamentului în procesul legislativ.** Însă acest aspect este unul care vizează în mod exclusiv procedura parlamentară de adoptare a legilor, fără a avea o semnificație de natură constituțională, astfel încât Curtea Constituțională nu își poate aroga competența de a cenzura modul în care Camera Deputaților sau Senatul își pun în aplicare propriile regulamente.

Decizia 209/2012 confirmă: “Autonomia regulamentară de care beneficiază cele două Camere ale Parlamentului, în temeiul dispozițiilor constituționale prevăzute de art. 64 alin. (1), le dă dreptul acestora de a

dispune cu privire la propria organizare și procedurile de desfășurare a lucrărilor parlamentare. Regulamentele parlamentare - Regulamentul Camerei Deputaților, Regulamentul Senatului și Regulamentul ședințelor comune ale Camerei Deputaților și Senatului -, sub aspectul naturii lor juridice, sunt hotărâri ale Parlamentului. Ele sunt adoptate de către fiecare Cameră sau de Camerele reunite, **nu în virtutea calității de autoritate legiuitoare a Parlamentului, ci în calitate de corpuri autonome, investite cu o putere de organizare și funcționare proprie.** Fiecare Cameră adoptă propriul regulament, act cu caracter normativ de sine-stătător, în conformitate cu competența atribuită de Constituție. Așa fiind, **autonomia regulamentară constituie expresia statului de drept**; a principiilor democratice și poate opera exclusiv în cadrul limitelor stabilite de Legea fundamentală. ...regulamentele parlamentare se constituie într-un ansamblu de norme juridice, menite să organizeze și să disciplineze activitatea parlamentară cu privire, printre altele, la procedura de legiferare, de numire sau de investitură a celor mai importante instituții sau autorități publice în stat (Guvern, o parte dintre judecătorii Curții Constituționale, o parte dintre membrii Consiliului Superior al Magistraturii, membrii Curții de Conturi, Avocatul Poporului, directorii serviciilor de informații), precum și regulile de organizare și funcționare ale fiecărei Camere. Normele regulamentare reprezintă instrumentele juridice care permit desfășurarea activităților parlamentare în scopul îndeplinirii atribuțiilor constituționale ale Parlamentului, autoritate reprezentativă prin care poporul român își exercită suveranitatea națională, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) din Constituție. Or, instrumentul juridic menit să asigure îndeplinirea atribuțiilor Parlamentului nu poate constitui o piedică în realizarea scopului

său. Regulamentul parlamentar trebuie interpretat și aplicat cu bună-credință și în spiritul loialității față de Legea fundamentală.

În **Decizia 307/2012** Curtea a reținut că, „prin deciziile nr. 53 și 54 din 25 ianuarie 2011, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 3 februarie 2011, a statuat că **pot fi supuse controlului de constituționalitate numai hotărârile Parlamentului, adoptate după conferirea noii competențe, hotărâri care afectează valori, reguli și principii constituționale sau, după caz, organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional**". Prin deciziile menționate, Curtea a făcut o distincție clară între hotărârile care sunt criticate din perspectiva valorilor, regulilor și principiilor constituționale, pe de o parte, și hotărârile care prin obiectul lor vizează organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional, pe de altă parte.

Prin urmare, toate hotărârile plenului Camerei Deputaților, plenului Senatului și plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului pot fi supuse controlului de constituționalitate dacă în susținerea criticii de neconstituționalitate sunt invocate dispoziții cuprinse în Constituție. Desigur, **invocarea acestor dispoziții nu trebuie să fie formală, ci efectivă**. Însă, dat fiind caracterul de organ de lucru intern al comisiilor parlamentare, **natura juridică a rapoartelor sau avizelor adoptate de acestea este aceea a unui act preliminar, de recomandare, adoptat în scopul de a sugera o anumită conduită, sub aspect decizional, plenului fiecărei Camere sau Camerelor reunite. Rapoartele și avizele au caracter obligatoriu numai sub aspectul solicitării lor, iar nu și din perspectiva soluțiilor pe care la**

propun, Senatul și Camera Deputaților fiind singurele corpuri deliberative prin care Parlamentul își îndeplinește atribuțiile constituționale.

Așa fiind, **problemele legate de organizarea și desfășurarea ședințelor comisiilor permanente nu sunt probleme de constituționalitate**, ci de aplicare a dispozițiilor Regulamentului ședințelor comune ale Camerei Deputaților și Senatului.

Specificul activității unei Camere a Parlamentului este de a adopta o **decizie colectivă, luată cu majoritatea voturilor, după o dezbatere publică**. Orice altă concluzie ar echivala, pe de o parte, cu o **supradimensionare a rolului comisiilor de lucru ale Parlamentului** prin atribuirea unor efecte mult sporite actelor pe care aceste organe de lucru le adoptă, împrejurare care excedează cadrului constituțional și regulamentar în care acestea activează, și, pe de altă parte, **ar echivala cu o deturnare a rolului Parlamentului, în ansamblul său**, ca organ reprezentativ suprem al poporului român, care beneficiază de o legitimitate originară, fiind exponentul intereselor întregii națiuni. Or, aceste ipoteze sunt cu totul **inacceptabile din perspectiva principiilor constituționale** pe care Curtea este chemată să le garanteze.”

Decizia 738/2012 pronunțată după modificarea Legii 47 din 1992 când s-a acordat o atribuție nouă Curții, respectiv controlul de constituționalitate a hotărârilor Plenului Camerei Deputaților, Plenului Senatului și Plenului celor două Camere reunite a menținut principiul stabilit în deciziile anterioare, în sensul că „pot fi supuse controlului de constituționalitate numai hotărârile Parlamentului adoptate după conferirea noii competențe, hotărâri care afectează valori, reguli și principii constituționale sau, după caz, hotărâri care vizează organizarea

și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional. Prin deciziile menționate, Curtea a făcut o distincție clară între hotărârile care sunt criticate din perspectiva valorilor, regulilor și principiilor constituționale, pe de o parte, și hotărârile care prin obiectul lor vizează organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional, pe de altă parte.

Norma de referință trebuie să fie de rang constituțional ... **criticile trebuie să aibă o evidentă relevanță constituțională, și nu legală sau regulamentară.** ...invocarea acestor dispoziții nu trebuie să fie formală, ci efectivă.

Adoptând legea supusă controlului de constituționalitate, legiuitorul distinge între hotărârile Parlamentului, introducând două excepții de la controlul de constituționalitate.

II.2.1. În ceea ce privește prima excepție, care are ca obiect hotărârile care vizează autonomia internă a Parlamentului, Curtea reține următoarele:

În temeiul art. 67 din Constituție, "Camera Deputaților și Senatul adoptă legi, hotărâri și moțiuni, în prezența majorității membrilor".

Autonomia internă a Parlamentului sau autonomia regulamentară de care beneficiază cele două Camere ale Parlamentului, în temeiul dispozițiilor constituționale prevăzute de art. 64 alin. (1), le dă dreptul acestora de a dispune cu privire la propria organizare și procedurile de desfășurare a lucrărilor parlamentare.

Regulamentele parlamentare - Regulamentul Camerei Deputaților, Regulamentul Senatului și Regulamentul ședințelor comune ale Camerei Deputaților și Senatului -, sub aspectul naturii lor juridice, **sunt hotărâri ale**

Parlamentului. Ele sunt **adoptate** de către fiecare Cameră sau de Camerele reunite, **nu în virtutea calității de autoritate legiuitoare a Parlamentului, ci în calitate de organisme autonome, investite cu o putere de organizare și funcționare proprie.** Fiecare Cameră adoptă propriul regulament, act cu caracter normativ de sine-stătător, în conformitate cu competența atribuită de Constituție.

Așa fiind, **autonomia regulamentară constituie expresia statului de drept, a principiilor democratice și poate opera exclusiv în cadrul limitelor stabilite de Legea fundamentală.**

Curtea Constituțională, printr-o jurisprudență constantă, a statuat că nu este de competența sa "analizarea eventualelor încălcări ale Regulamentului sedințelor comune. **Curtea Constituțională nu își poate extinde controlul și asupra actelor de aplicare a regulamentelor,** întrucât ar încălca însuși principiul autonomiei regulamentare al celor două Camere, instituit prin art. 64 alin. (1) teza întâi din Legea fundamentală. Analiza Curții este una în drept, fără a viza aspecte de fapt ale procedurii parlamentare" (de exemplu, Decizia nr. 786 din 13 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 400 din 12 iunie 2009).

De asemenea, **Curtea a statuat că, deși legea a fost adoptată după o procedură parlamentară discutabilă, "nu este de competența instanței constituționale să controleze modalitatea în care sunt puse în aplicare Regulamentele celor două Camere ale Parlamentului în procesul legislativ"** (a se vedea Decizia nr. 1.466 din 10 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 893 din 21 decembrie 2009).

Ca atare, competența conferită Curții Constituționale de art. 146 lit. c) din Legea fundamentală **nu poate privi decât controlul conformității**

regulamentelor Parlamentului cu dispozițiile Constituției, control declanșat la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui grup parlamentar sau a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori; Curtea Constituțională nu este competentă a se pronunța și asupra modului de aplicare a regulamentelor. În sensul celor arătate a statuat Curtea Constituțională și în deciziile sale nr. 44/1993, nr. 68/1993, nr. 22/1995 și nr. 98/2005".

Or, se constată că sesizările privind controlul de constituționalitate al hotărârilor din prima categorie, respectiv cele care vizează autonomia internă a Parlamentului, au fost întotdeauna formulate în temeiul art. 146 lit. c) din Constituție, această categorie de hotărâri fiind indisolubil legată de regulamentele Parlamentului. Cu privire la acestea, Curtea a statuat că un atare control se limitează **exclusiv la examinarea constituționalității prevederilor regulamentelor Parlamentului, iar nu a constituționalității hotărârilor și măsurilor adoptate de Camerele Parlamentului în aplicarea regulamentelor proprii**. Rezolvarea problemelor ridicate de hotărârile adoptate și de măsurile dispuse de Camerele Parlamentului se poate face **exclusiv prin proceduri parlamentare**."

Și în Decizia 80/2014 s-a considerat că „Potrivit dispozițiilor art. 64 alin. (4) din Legea fundamentală, fiecare Cameră își constituie comisii permanente și poate institui comisii de anchetă sau alte comisii speciale. Camerele își pot constitui comisii comune". Din acest text constituțional rezultă, fără dubiu, că aceste comisii se constituie și funcționează în cadrul fiecărei Camere, care, **potrivit autonomiei sale regulamentare, stabilește modul lor concret de organizare și funcționare**, în exercitarea funcției de control pe care o are Parlamentul în cadrul democrației constituționale.

Curtea constată că, în principiu, **stabilirea competenței Camerelor parlamentare, în ședințe comune sau în ședințe separate, nu ridică probleme de constituționalitate.**

II. Hotărârile Parlamentului nr. 69/2017 și 95/2017 privind constituirea Comisiei Speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției publicate în...au fost adoptate, cu vot majoritar, de Plenul comun al celor două Camere, întemeindu-se pe dispozițiile art. 64 alin. 4 din Constituție și ale art. 8 alin. 2 din regulamentul activităților comune ale Camerei deputaților și Senatului...

Așa cum s-a reținut în Decizia CCR nr. 48/1994 “elementele ce configurează conceptul de comisie parlamentară sunt caracterul pregătitor, prealabil, al lucrărilor lor, aspectul de organ intern al Camerelor destinat ca, prin activitatea lui, să poată oferi acestora toate elementele necesare luării unei decizii. Ele trebuie să dispună de toate condițiile pentru a culege și a oferi acele date necesare plenului unei Camere sau Parlamentului spre a-și fonda, în mod optim, luarea unei decizii.”

În sesizarea de neconstituționalitate s-a susținut într-un prim aspect că prin Deciziile nr. 52/2011, 80/2014, 727/2012, 307/2012 și 738/2012, Curtea Constituțională a statuat că pot fi supuse controlului de constituționalitate numai Hotărârile Parlamentului care afectează valori, reguli și principii

constituționale sau, după caz, organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional.

S-a solicitat de către autorii sesizării ca, în raport de aceste decizii, să se constate că Hotărârea pentru modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 69/2017 urmează a fi supusă controlului de constituționalitate față de faptul că aceasta vizează aspecte ce țin de organizarea și funcționarea unei autorități de rang constituțional și care afectează valorile, regulile și principiile constituționale stabilite de art. 1 alin. 5, art. 61 alin 2 și art 64 alin. 1 din Constituția României.

Într-un prim aspect se pretinde că prin modificarea intervenită la litera j, obiectivul comisiei speciale a fost schimbat astfel încât „nu rezultă cu claritate și precizie care este rolul acestei comisii speciale prin raportare la rolul comisiilor permanente ale celor două Camere cu atribuții de avizare și raportare la comisiile juridice permanente ale Camerei Deputaților și Senatului.”

Art. 64 alin. 4 din Constituție statuează că „fiecare Cameră își constituie comisii permanente și poate institui comisii de anchetă sau alte comisii speciale. Camerele își pot constitui comisii comune.”

Art. 8 alin. 1 din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului stabilește că la nivelul Parlamentului se pot constitui comisii speciale **pentru avizarea unor acte normative complexe pentru elaborarea unor propuneri legislative sau pentru alte scopuri precizate în hotărârile de constituire a respectivelor comisii.**

În raport cu afirmația autorului sesizării: *”Din modul în care este formulată noua dispoziție de la art. 1 alin. (1) lit. j) nu rezultă cu claritate și precizie*

care este rolul acestei Comisii speciale...”, învedereăm că, prin conținutul său, litera j) în cauză are rolul de a clarifica scopul comisiei, în considerarea art. 8 alin. (1) din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului, potrivit căruia: ”Art. 8 (1) La nivelul Parlamentului se pot constitui comisii speciale pentru avizarea unor acte normative complexe, pentru elaborarea unor propuneri legislative sau pentru alte scopuri precizate în hotărârile de constituire a respectivelor comisii”. În considerarea acestei ultime teze din Regulamentul activităților comune, lit. j) a Hotărârii nr. 69/2017, așa cum a fost modificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 95/2017, stabilește atribuțiile comisiei, astfel că argumentele autorului sesizării sunt infirmate, textul fiind: ”j) examinarea, modificarea și completarea, după caz, a tuturor actelor normative cu incidență asupra justiției, în vederea reformării sistemului judiciar, aflate în procedură parlamentară, precum și a celor ce urmează a intra în procedură parlamentară pe toată perioada desfășurării activității Comisiei speciale și care vor fi transmise acesteia”. Potrivit prevederilor art. 102 din Regulamentul ședințelor comune”, Dispozițiile prezentului regulament se completează cu prevederile aplicabile din Regulamentul Camerei Deputaților și din Regulamentul Senatului”, prevederile art. 61 din Regulamentul Camerei Deputaților fiind cât se poate de elocvente: ”Comisiile permanente ale Camerei Deputaților examinează proiectele de legi, propunerile legislative, proiectele de hotărâri ale Camerei Deputaților, avizele și amendamentele, în vederea elaborării rapoartelor sau avizelor, după caz; examinează proiectele de acte legislative și proiectele de acte fără caracter legislativ ale Uniunii Europene, în vederea elaborării proiectelor de opinii; dezbate și hotărăsc asupra altor probleme trimise de Biroul permanent al Camerei Deputaților; pot efectua anchete parlamentare,

precum și alte activități, în conformitate cu prevederile prezentului regulament și ale Regulamentului activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului”.

În consecință, prin modificarea literei j) Comisia specială în cauză are calitatea de comisie raportoare care primește de la Biroul permanent reunit al Camerei Deputaților și al Senatului inițiativele legislative, **Birourile permanente** stabilind totodată termenele pentru depunerea amendamentelor și a raportului **La această concluzie ajung chiar și autorii sesizării care afirmă la un moment dat că această Comisie va întocmi și va transmite un raport privind proiectele de acte normative cu incidență asupra justiției.**

În raport cu afirmația autorului sesizării: "...atunci aceste alte scopuri nu pot fi legate de avizarea unor acte normative...", și la inducerea ideii că această comisie specială **și-ar însuși din atribuțiile comisiilor parlamentare permanente ("Prin restrângerea competenței comisiilor permanente...")**, reliefăm Curții Constituționale că textele constituționale și regulamentare permit constituirea de comisii speciale pentru avizarea unor acte normative complexe, pentru elaborarea unor propuneri legislative sau pentru alte scopuri precizate în hotărârile de constituire a respectivelor comisii **potrivit art. 8** din Regulamentul activităților comune citat anterior. De asemenea, sunt incidente în cauză art. 4 alin. (2) din Regulamentul ședintelor comune potrivit căruia (2) *"Cele două Camere își pot constitui, în afara comisiilor comune permanente, comisii speciale și comisii de anchetă parlamentară"*.

În mod voit autorii sesizării încearcă să provoace o confuzie între activitatea desfășurată de o comisie permanentă și o comisie specială. În

cazul de față, Hotărârea nr. 69/2017, completată prin Hotărârea 95/2017, în virtutea autonomiei parlamentare constatată de Deciziile Curții Constituționale menționate, a instituit o comisie specială care a preluat limitat un obiectiv al comisiilor juridice permanente. Aceste hotărâri prevăd obligativitatea întocmirii unui raport care urmează să fie supus aprobării Biroului Permanent al Camerei Deputaților și, ulterior, Plenului Camerei Deputaților pentru ca, după finalizarea acestor proceduri, raportul împreună cu legea de aprobare sau respingere să fie înaintate Biroului Permanent al Senatului și, în final, Plenului Senatului.

Un alt argument în considerarea faptului că aceste comisii speciale nu iau din atribuțiile comisiilor permanente **este instituirea unui termen determinat de lucru**. Potrivit art. 6 alin. (1) din Hotărârea nr. 69/2017, Comisia specială în cauză are termen de elaborare de 150 de zile, termen care, potrivit alin. (2) al aceluiași articol poate fi prelungit de Birourile permanente reunite **doar la solicitare motivată a președintelui acesteia**. Potrivit art. 6 deja invocat, termenul de 150 de zile prevăzut viza inițial elaborarea propunerilor legislative pentru punerea de acord a legilor privind codurile cu dispozițiile Deciziilor Curții Constituționale privind încălcarea textelor constituționale, iar după modificarea lit j), în cadrul acestui termen de 150 zile **comisia** se va pronunța și cu privire la inițiativele legislative cu incidență asupra justiției depuse în cadrul procedurii de dezbatere în comisie. Așa cum este redactat motivul de neconstituționalitate, respectiv încălcarea prevederilor art. 5 alin. 1) și 64 alin. 4), nu rezultă în ce constă efectiv neconstituționalitatea în condițiile în care înșiși autorii susțin că este vorba

de o neclaritate care lasă loc arbitrariului și incertitudinii în procesul de legiferare.

Reiterăm că ceea ce face **comisia specială este un raport în aplicarea prevederilor regulamentului și că acest raport este supus dezbaterilor Plenului Camerei Deputaților și ulterior, Plenului Senatului.**

La punctul 4 al sesizării se susține că există o lipsă de claritate și precizie a scopului prevăzut prin modificarea literei j), ceea ce generează impredictibilitate cu privire la procedura ulterioară de legiferare pe care trebuie să o urmeze cele două Camere.

Se consideră ca această impredictibilitate lasă loc arbitrariului și incertitudinii încălcându-se astfel prevederile art. 64 alin.4) din Constituție raportat la art. 4 alin.2) și art. 8 alin. 1) din regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului.

Și sub acest aspect autorii sesizării se află într-o eroare pentru că, așa cum am precizat, și cum dealtfel cunoșteau, raportul întocmit se referea și la prevederile de la lit. j), cum dealtfel cunoșteau și procedura de finalizare a activității comisiei speciale.

În ceea ce privește afirmația autorilor sesizării a unei presupuse încălcări a **principiului bicameralismului**, aceasta **excepție nu poate fi supusă analizei decât după finalizarea procedurilor parlamentare respectiv, după ce se va da un vot final.** Elocventă în acest sens este și **Decizia 710/2009** care, în cuprinsul considerentelor a menționat: „Este adevărat - așa cum a reținut Curtea cu alt prilej (Decizia nr. 1.093 din 15 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 710 din 20

octombrie 2008) - că în dezbaterile unei inițiative legislative, **Camerele au un drept propriu de decizie asupra acesteia, dar principiul bicameralismului nu poate fi respectat decât atât timp cât ambele Camere ale Parlamentului au dezbătut și s-au exprimat cu privire la același conținut și la aceeași formă ale inițiativei legislative.**"

Autorii sesizării comit astfel o eroare în sensul că prin constituirea unei comisii speciale s-ar încălca acest principiu.

Din considerentele expuse mai sus **rezultă fără putință de tăgadă că în cauza dedusă judecării Curții Constituționale nu se poate reține încălcarea art. 1 alin. (5), a art. 61 și a art. 64 alin. (4) din Constituția României, republicată, modificarea literei j) a alin. (1) a art. 1 din Hotărârea Parlamentului nr. 69/2017 clarificând scopul comisiei speciale în cauză, în respectarea prevederilor regulamentare invocate deja.**

În raport cu întreg actul de sesizare de neconstituționalitate, reliefăm faptul că, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a României a clarificat faptul că, de fapt, comisiile parlamentare sunt **"organe de lucru ale Camerelor, care se înființează cu scopul de a îndeplini însărcinările ce le sunt încredințate tocmai în vederea pregătirii lucrărilor lor. Așadar, elementele ce configurează conceptul de comisie parlamentară sunt caracterul pregătitor, prealabil, al lucrărilor lor, aspectul de organ intern al Camerelor destinat ca, prin activitatea lui, să poată oferi acestora toate elementele necesare luării unei decizii"**¹.

De asemenea, prin Decizia nr. 266/2007, Curtea Constituțională s-a pronunțat favorabil în ce privește posibilitatea înființării comisiilor speciale

¹ Decizia Curții Constituționale nr. 209/2012, M.Of. nr. 188/22 mar. 2012.

parlamentare reținând că: "fiecare Cameră a Parlamentului "[...] își constituie comisii permanente și poate institui comisii de anchetă sau alte comisii speciale. Camerele își pot constitui comisii comune". Din analiza coroborată a prevederilor constituționale menționate rezultă că Parlamentul își constituie comisii pentru exercitarea oricăror atribuții prevăzute de Constituție în competența sa. (...) referitoare la constituirea unei comisii de anchetă în vederea cercetării unor fapte grave de încălcare a Constituției de către Președintele României, de natură să atragă suspendarea din funcție a acestuia, nu numai că nu încalcă, **dar sunt chiar în sensul dispozițiilor constituționale ale art. 95 coroborate cu cele ale art. 64 alin. (4)**". Aceste argumente vin și în sprijinul faptului că s-a respectat și Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **reținând finalmente atribuțiile Comisiei comune: elaborarea de propuneri legislative în domeniul justiției și întocmirea rapoartelor pe fond asupra inițiativelor legislative care sunt deja în procedură sau care vor intra pe perioada desfășurării activității Comisiei, lăsând plenului fiecărei Camere atribuția suverană de a le dezbate și de a decide asupra adoptării/respingerii acestora, respectând astfel principiul bicameralismului.**

Este adevărat că în cuprinsul sesizării de neconstituționalitate au fost indicate o serie de decizii ale Curții Constituționale care ar putea sta la baza admiterii unei excepții indicându-se în acest sens Deciziile 80/2014, 727/2012, 307/2012, 738/2012, 292/2012.

Din lecturarea acestor decizii rezultă că acestea nu numai că nu permit promovarea unor sesizări de neconstituționalitate, dar, **referindu-se expres la hotărârile de înființare a unor comisii, în cazul de față a unei comisii**

speciale, precizează că „aceste comisii se constituie și funcționează în cadrul fiecărei camere care, potrivit autonomiei sale regulamentare stabilește modul lor concret de organizare și funcționare, în exercitarea funcției de control pe care o are Parlamentul în cadrul democrației constituționale. ...Aplicarea regulamentului fiind o atribuție a camerelor astfel încât contestațiile privind actele concrete de aplicare a prevederilor regulamentului fiind de competența exclusivă a camerei.”

În concluzie, solicităm Curții Constituționale respingerea sesizării de neconstituționalitate, având în vedere considerentele expuse anterior.

Acest punct de vedere a fost dezbătut și aprobat în ședința Biroului permanent al Camerei Deputaților din data de ..., cu majoritatea voturilor membrilor prezenți.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

LIVIU DRAGNEA